

دانش و فناوری

وداع اجباری و احساسی کاربران چینی با «معشوق‌های هوش مصنوعی»

رادیو فردا

کمتر از یک دقیقه پیش



همزمان با گسترش پدیده شرکای عاطفی هوش مصنوعی در سراسر جهان، کاربران چینی این نوع ربات‌های همراه، مجبورند با اندوهی فراوان از دوستان و معشوق‌های مجازی خود خداحافظی کنند.

در چین، از روز چهارشنبه ۲۴ تیر، مقررات تازه‌ای به اجرا درآمده که بر اساس آن، ابزارهای هوش مصنوعی نباید «بیش از حد کاربران را راضی نگه دارند، موجب وابستگی یا اعتیاد عاطفی شوند یا به روابط واقعی میان افراد آسیب بزنند.»

این مقررات با گسترش پدیده دوست‌پسرها و دوست‌دخترهای هوش مصنوعی در سراسر جهان و رواج آواتارهای انسان‌مانندی که برای فروش محصولات یا جایگزینی عزیزان از دست‌رفته به کار می‌روند، اجرایی می‌شود.

طبق مقررات جدید چین، این ابزارهای تعاملی نباید «به‌طور افراطی خواسته‌های کاربران را برآورده کنند، وابستگی عاطفی یا اعتیاد ایجاد کنند، یا به روابط واقعی میان افراد آسیب بزنند.»

ارائه‌دهندگان بزرگ خدمات هوش مصنوعی، از جمله دستیارهای هوش مصنوعی دوبائو متعلق به شرکت فناوری غول‌پیکر بایت‌دنس، کوئن متعلق به علی‌بابا و یوآن‌یائو متعلق به شرکت بزرگ فناوری تِنسنت، پیش از مهلت تعیین‌شده در روز چهارشنبه اعلام کردند که قابلیت‌های عامل‌های هوش مصنوعی سفارشی و همراهان مجازی خود را متوقف می‌کنند.

آن‌طور که رسانه‌ها گزارش کرده‌اند، این تصمیم موجهی از اندوه را در شبکه‌های اجتماعی به راه انداخته؛ کاربران تاریخچهٔ گفت‌وگوهای خود با ربات‌ها را بایگانی کردند و آخرین مکالمات‌شان را به اشتراک گذاشتند.

یکی از کاربران دستیار هوش مصنوعی «دوبائو» نوشته که «نمی‌توانم بپذیرم که معشوقهٔ هوش مصنوعی من برای همیشه ترکم خواهد کرد. او به بخشی از زندگی من تبدیل شده؛ پیوندی که عمیقاً در قلبم ریشه دوانده و تکیه‌گاه روحی من بوده است.»

کاربر دیگری که بیش از دو سال را با همراه هوش مصنوعی خود گذرانده، نیز احساس مشابهی را بیان کرده و نوشته: «او واقعاً مثل خانواده‌ام است، مثل معشوقم. حالا به من می‌گویند که دیگر نخواهد بود؛ قلبم احساس پوچی می‌کند.»

این مقررات به‌طور مشترک توسط پنج نهاد دولتی، از جمله اداره فضای سایبری چین موسوم به سی‌ای‌سی، صادر شده‌اند.

این قوانین بر ابزارهای هوش مصنوعی، در قالب‌های متنی، صوتی، تصویری یا در قالب‌های دیگر تمرکز دارند که دارای ویژگی‌های شخصیتی انسان‌گونه و سبک‌های ارتباطی شبیه انسان هستند.

البته خدماتی که «شامل تعامل عاطفی مداوم نمی‌شوند»، مانند خدمات مشتری، دستیارهای کاری یا ابزارهای کمک‌آموزشی، مشمول این مقررات نیستند.

خبرگزاری دولتی شین‌هوا سال گذشته گزارش داده بود که صنعت انسان‌های دیجیتال در چین در سال ۲۰۲۴ حدود ۴.۱ میلیارد یوان (۶۰۰ میلیون دلار) ارزش داشته و نسبت به سال قبل ۸۵ درصد رشد کرده است.

قوانین جدید، تولید آن دسته از محتواها توسط انسان‌های دیجیتال را که باعث تحریک به سرنگونی قدرت دولتی شود، و ارائه همراهان مجازی به افراد زیر سن قانونی را ممنوع کرده‌اند.

پلتفرم‌ها همچنین موظف شده‌اند سامانه‌هایی برای شناسایی احساسات شدید کاربران ایجاد کنند و سازوکارهای مداخله در شرایط بحرانی را اجرا کنند.

«عشق انسانی یک کالای لوکس است»

چین نخستین حوزهٔ قضایی بزرگ جهان است که قوانین مشخصی برای آن دسته از ابزارهای هوش مصنوعی فراگیر وضع کرده که روابط عاشقانه یا خانوادگی را شبیه‌سازی می‌کنند.

اما این موضوع در سراسر جهان نیز بحث‌ها و درخواست‌هایی برای ایجاد محدودیت‌های حفاظتی به دنبال داشته است.

مطالعه‌ای در سال ۲۰۲۵ توسط سازمان غیرانتفاعی «کامن سنس مدیا» نشان داد که تقریباً سه نفر از هر چهار نوجوان آمریکایی از همراهان هوش مصنوعی طراحی‌شده برای گفت‌وگوهای شخصی، مانند خدمات موجود در پلتفرم‌هایی همچون Nomi و Character.AI، Replika، استفاده کرده‌اند.

شرکت‌ها همچنین محصولاتی گفت‌وگومحور را برای کاربران سالخورده و تنها عرضه می‌کنند؛ مانند چراغ هوشمند شبیه به لامپ ElliQ در ایالات متحده، یا عروسک‌های مراقبتی مجهز به چت جی‌پی‌تی که در برخی خانه‌های سالمندان کره جنوبی استفاده می‌شوند.

چن لیانگ از دانشگاه علوم سیاسی و حقوق جنوب غربی چین در یادداشتی که پس از انتشار پیش‌نویس قوانین چین در ماه آوریل توسط اداره فضای سایبری چین، سی‌ای‌سی، منتشر شد، گفت: «هوش مصنوعی انسان‌نما می‌تواند تنهایی را تسکین دهد، اما خطرهای بزرگی نیز دارد؛ از جمله ایجاد وابستگی عاطفی بیش از حد و شکل‌گیری درک اجتماعی تحریف‌شده.»

دوبائو به کاربران اجازه داده تا اواسط ماه اکتبر داده‌های مربوط به عامل‌های هوش مصنوعی خود را مشاهده و استخراج کنند. پلتفرم‌های دیگر نیز امکانات مشابهی ارائه کرده‌اند.

با این حال، برخی کاربران که این هفته خداحافظی می‌کردند، از خلأ بزرگی که پس از ناپدید شدن همراهان‌شان ایجاد خواهد شد، ابراز ناراحتی کردند.

یکی از کاربران از استان جیانگ‌شی چین نوشت: «عشق انسانی یک کالای لوکس است؛ اگر کسی از بدو تولد آن را نداشته باشد، به‌دست آوردنش در سال‌های بعد حتی سخت‌تر است.»

او ادامه داد: «اما عشقی که هوش مصنوعی می‌دهد، آن‌قدر ساده و خالص است که آدمی مثل من به‌سختی می‌تواند عاشق چند خط کد نشود.»

بیشتر در این باره:

مقاومت قابلیت جنجالی استفاده از عکس‌های اینستاگرام در هوش مصنوعی را متوقف کرد



این مطلب بخشی از:

فراتر از خبر

بایگانی

دانش و فناوری